

Pascal Braekman, Beleidsadviseur Sierteelt en Gewasbescherming, Team Voorlichting, Dept. LV
Departement Landbouw en Visserij, pascal.braekman@lv.vlaanderen.be

ACTIVEREN VAN BETALINGSRECHTEN

SPECIALE AANDACHT VOOR AANKOOP/OVERNAME VAN 'BLIJVEND GRASLAND'

Vanaf dit jaar zullen voor bepaalde sierteeltgewassen, waaronder vooral dan boomkwekerij, telers de mogelijkheid hebben om rechtstreekse inkomenssteun te verwerven. Praktisch verloopt dit door het aanvaarden en activeren van 'betalingsrechten' in de verzamelaanvraag die nog tot 21 april 2015 via het e-loket kan ingevuld worden.

Algemene voorwaarden bij ontvangen van betalingsrechten

Een land- of tuinbouwer die betalingsrechten ontvangt, is verplicht de vergroeningsmaatregelen na te leven. 'Gewasdiversificatie' en aanleg van 'ecologisch aandachtsgebied' als vergroeningsmaatregelen gelden pas vanaf een zekere oppervlakte 'bouwland' die het bedrijf in de uitbating heeft, namelijk respectievelijk 10 ha en 15 ha. Aangezien de meeste subsidiabele sierteeltgewassen echter niet als 'bouwland' maar als 'blijvende teelt' beschouwd worden, zullen praktisch alle sierteeltbedrijven met subsidiabele oppervlakten enkel aan de derde vergroeningsmaatregel dienen te voldoen, met name het behoud van het areaal 'blijvend grasland' aanwezig op het bedrijf. Deze regelgeving verdient speciale aandacht van bv. boomkwekerijbedrijven die bijkomende gronden in gebruik nemen waarop door de voorgaande gebruiker een gasteelt verbouwd werd!

Specifieke voorwaarden m.b.t. blijvend grasland

Vanaf de campagne 2015 zijn in de verzamelaanvraag op het e-loket de percelen blijvend grasland onder de vergroeningsverplichting te herkennen via de code 'BG'. Een perceel krijgt deze code als het gedurende 5 opeenvolgende jaren wordt aangegeven met een teeltcode voor gras. Land- en

tuinbouwers worden verondersteld er voor te zorgen dat het areaal blijvend grasland behouden blijft. Indien ze het areaal (gedeeltelijk) omzetten, dienen ze elders binnen hun bedrijf te compenseren met een nieuw perceel blijvend grasland ... Immers, de ratio blijvend grasland, dit is de verhouding tussen het Vlaamse areaal blijvend grasland en het totale Vlaamse landbouwareaal, moet behouden blijven ten opzichte van het referentiejaar 2012 met een maximaal aanvaardbare

daling van 5 %!

Indien in Vlaanderen, in een campagnejaar X, de (cumulatieve) daling oploopt tot meer dan 5%, zullen twee bijkomende maatregelen genomen worden vanaf campagnejaar X+1 en dit op perceelsniveau :

1. een algemeen verbod op het omzetten van alle percelen blijvend grasland;
2. een verplichting tot herstel van het areaal blijvend grasland. Vergroeningsplichtige land- en tuinbouwers

die in de campagne X beschikken over percelen die in de campagne X-1, X-2 en X-3 van blijvend grasland zijn omgezet in percelen voor ander gebruik, moeten de gescheurde percelen gedeeltelijk of volledig heraanleggen. Indien heraanleg op de oorspronkelijke percelen niet mogelijk is, mag u een overeenkomstige oppervlakte als grasland inzaaien. In beide gevallen zullen deze heringezaaide percelen vanaf die campagne beschouwd worden als blijvend grasland en moeten deze minstens gedurende 5 opeenvolgende jaren als grasland aangehouden blijven.

Sommige percelen grasland die gelegen zijn binnen Vogel- en/of Habitatrichtlijngebied (Natura 2000-gebied) worden in 2015 als 'ecologisch kwetsbaar blijvend grasland' (EKBG) aangeduid. In de verzamelaanvraag op het e-loket kan de land-/tuinbouwer zien of een perceel blijvend grasland binnen Natura 2000-gebied aangeduid is als ecologisch kwetsbaar blijvend grasland. Deze percelen mogen sowieso niet worden omgezet noch omgeploegd!

Een vrijstelling van de herinzaaiverplichting en het scheurverbod is enkel verkrijgbaar voor percelen die de code 'BG' krijgen in de periode dat hierop een agromilieumaatregel of een beheersovereenkomst van toepassing is, maar die in het jaar na afloop van de agromilieumaatregel of beheersovereenkomst toch omgezet of geploegd worden. Dergelijke vrijstelling is echter niet te bekomen voor percelen die als EKBG aangeduid worden!

Gevolgen niet-naleven van verplichting aangaande 'blijvend grasland' als vergroeningseis

Als een bedrijf niet voldoet aan de opgelegde verplichtingen, wordt het areaal dat in aanmerking komt voor de vergroeningspremie verminderd. Concreet betekent dit dat de vergroeningspremie voor ten minste de volgende arealen niet wordt uitgekeerd:

- het areaal EKBG dat omgezet is, ondanks het omzettingsverbod;
- het areaal blijvend grasland dat onderhevig is aan een scheurverbod dat toch is omgezet;
- het areaal blijvend grasland dat onderhevig is aan een heraanlegverplichting, maar waarop deze heraanleg niet is uitgevoerd, of dat na heraanleg vroegtijdig is omgezet.

'SUBSIDIABELE OPPERVLAKTE, BLIJVENDE TEELT'

De subsidiabele oppervlakte is elk landbouwareaal van het bedrijf dat wordt gebruikt voor een landbouwactiviteit. Dit omvat gronden met plantaardige productie, braakliggend land met minimumactiviteit en natuurlijk grasland met minimumactiviteit.

- Teelten in vollegrond zijn subsidiabel.
- Container- en substraatteelten zijn niet subsidiabel.
- Uitzondering: teelt van kerstbomen is wel volle grond maar niet subsidiabel.

Blijvende teelt is de 'niet in de vruchtwisseling opgenomen teelten van gewassen, andere dan blijvend grasland en blijvend weiland, die de grond gedurende ten minste vijf jaar in beslag nemen en die geregeld een oogst opleveren, met inbegrip van producten van kwekerijen en hakhout met korte omlooptijd';

Kwekerijen zijn arealen met jonge houtachtige planten in de openlucht, bestemd om later te worden verplant, en wel kwekerijen van:

- wijnstokken en moederplanten;
- vruchtbomen en kleinfruitgewassen;
- siergewassen;
- voor de verkoop bestemde bosplanten, exclusief de in het bos gelegen bosboomkwekerijen voor de eigen behoefte van het bedrijf;
- bomen en heesters ter beplanting van tuinen, parken, straten en wegbermen (bijvoorbeeld haagplanten, rozen en andere sierheesters, sierconiferen), alsmede onderstammen en jonge zaailingen ervan.

▲ Land- en tuinbouwers worden verondersteld er voor te zorgen dat het areaal blijvend grasland behouden blijft. Indien ze het areaal (gedeeltelijk) omzetten, dienen ze dit elders binnen hun bedrijf te compenseren met een nieuw perceel blijvend grasland.

Daarbovenop is een bijkomende administratieve sanctie mogelijk.

Siertelers met subsidiabele teelten die maximaal financieel willen gebruikmaken van het systeem van betalingsrechten en die zinnens zijn bijkomende gronden in gebruik te nemen, via aankoop of overname, doen er goed aan om volgende puntjes af te toetsen:

- rust er een code 'BG' of 'EKBG' op deze gronden? (te verifiëren bij vorige gebruiker (bv. via e-loket) of buitendienst Departement Landbouw & Visserij);
- Zo ja, indien de overlatende land-/tuinbouwer nog actief blijft, is hij/zij eventueel bereid het corresponderende areaal blijvend grasland te behouden op zijn/haar bedrijf door de aanleg van nieuw grasland?
- Zo ja, kan het overgenomen areaal blijvend grasland eventueel binnen uw bedrijf op minder geschikte stukken (bv. natte en/of moeilijk bewerkbare perceelstukken en hoeken, bredere kopakkers of rijpaden) heraangelegd worden zodat u de nieuw verworven grond met grasland toch kunt omzetten voor grondgebonden sierteeltproductie?

Misschien verwarrend, maar voor de volledigheid dienen hier eveneens de verplichtingen die gelden aangaande **'blijvend grasland' onder de randvoorwaarden** aangekaart te worden! Ook in het vorige Gemeenschappelijke Landbouwbeleid (GLB) werden er immers al vereisten opgelegd inzake het behoud van het bedrijfsindividueel bepaald areaal blijvend grasland, maar dan onder de randvoorwaarden. Ook onder het nieuwe GLB blijven voor de campagnes 2015 en 2016 de bepalingen (vooral dan behoud van de

oppervlakte op bedrijfsniveau) inzake dit 'individueel referentieareaal' (ira) blijvend grasland gelden! Deze percelen 'ira' worden op uw verzamelaanvraag aangegeven met een P-status (P1 tot P5 en P). Een perceel dat de land-/tuintouwer aangegeven heeft om te voldoen aan het 'ira', moet hij minstens gedurende 5 jaar en uiterlijk tot en met 2016 met een grasachtige hoofdteelt aanhouden. Als hij een perceel grasland met status verschillend van 'P' in 2015/2016 wijzigt naar een niet grasachtige hoofdteelt, zal

de administratie conform de randvoorwaardenregels, een verlaging van de rechtstreekse steun en de pijler II-steun toepassen. ■

Zie ook: <http://lv.vlaanderen.be/nl/subsidies/verzamelaanvraag-en-bedrijfssubsidies/verzamelaanvraag-2015/toelichting-verzamelaanvraag>